

Déli Hirlap

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS MUNKATARTÓ:
Dr. VUCHETICH ENDRE

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONKINT 60 LEI, NEGYEDÉVRE 240 LEI, ÉVI 480 LEI, EGYS. ÉVRE 40 LEI. • KÜLFÖLDI ELŐFIZETÉS: HAVONKINT 60 LEI, NEGYEDÉVRE 240 LEI, ÉVI 480 LEI, EGYS. ÉVRE 40 LEI.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONKINT 60 LEI, NEGYEDÉVRE 240 LEI, ÉVI 480 LEI, EGYS. ÉVRE 40 LEI. • KÜLFÖLDI ELŐFIZETÉS: HAVONKINT 60 LEI, NEGYEDÉVRE 240 LEI, ÉVI 480 LEI, EGYS. ÉVRE 40 LEI.

VI. ÉVFOLYAM + 236. SZÁM

TIMISOARA, 1930 OKTÓBER 9, CSÜTÖRTÖK

ARA 4 LEI, BUKARESTBEN 6 LEI

Uj kormány még nincsen de Mihalache és Junian tegnapi kihallgatása után részletes kormánylista már akadt

A kormányválság második napja, mint előrelátható volt, még nem oztta meg a kibontakozást és egyáltalában nem lehet még ebben a pillanatban tudni, hogy Maniu tyula örökét ki veszi át. A legtá-abb keretek között mozgó kombi-ációk egymást követik, de ezeket emmiféle biztos támpont nem iga-olja. Tegnap délelőtt kilenc óraker lemondott Maniu-kormány tagjai, ovábbá az államtitkárok és a tar-ományi kormányzóságok vezetői rtekezletet tartottak.

A távozó kormány miniszterta-nácsot is akart tartani, de ez tegnap elmaradt, mert be akar-ták várni Mihalache és Junian miniszterek beszámolóját a teg-napi szinajai királyi kihallga-tás eredményéről.

A tegnapi értekezleten a kormány agjai behatóan megtárgyalták a emondás után támadt politikai nelyzetet és a nemzeti parasztpárt követendő magatartását.

Az értekezlet után a Déli Hirlap tudósítója beszélgetést folytatott Mironescu külügyminiszterrel, aki megcáfolta azt, mintha Temes-várrott azt mondotta volna, hogy Pitulescu néhány nap mulva zintén hazaérkezik. Titulescutól ég Genfben azzal vált el, hogy Svájcban marad és ott kipiheni magát. Arra a kérdésre, hogy ő megjelenik-e a király előtt kihall-gatáson, Mironescu azt felelte, hogy ez több mint bizonyos. Ki esz Maniu utóda, kérdezte a tudó-sító, amire Mironescu diplomatiku-san így válaszolt:

— Ez a közeli jövő titka.

Tudósítónk ezután Moldo-veanu Valér erdélyi tartományi igazgatóhoz fordult, aki valószínű-nek mondotta, hogy Mihalache kap megbízást kormányalakításra. Arra a kérdésre, vajjon az új helyzet változást jelent-e majd a tartomá-nyi igazgatóságokon is, Moldovea-nu kijelentette, hogy erről nem le-het szó, mert a tartományi igazga-tók nemesak a kormány bizalmi emberei, hanem magasállású köz-igazgatási tisztviselők is, akik csak akkor távoznak, ha más pártbeli kormány következnek.

Vaida Sándor belügyminiszter a Déli Hirlap tudósítója előtt kijelentette, hogy nézete sze-

rint Mihalache, vagy Mironescu kormányára van kilátás.

Most már bevallhatja, hogy a Ma-niu-kormánynak a legutóbbi három hénapon rendkívül nehéz helyzete

Koncentráció is lehet

Politikai körökben Mihalache azon elhatározása után, hogy vál-lalná a kormány alakítását, most már a helyzet kulcsát nem a nem-zeti parasztpárt, hanem a király kezében látják. Amennyiben Maniu kizárólag személyi okokból mondott le, úgy pártja a helyén maradhat, ha azonban ezen lemondásnak elvi okai is vannak, ebben az esetben nem bizonyos, hogy Mihalache majd ezen elvi állásponton tul fog-ja magát tehetni. Ha Mihalache, vagy Mironescu vállalkozása nem sikerülne, vagy az uralkodó olyan feltételeket kötne a megbízatáshoz,

Maniu nem akarta Vaidát elejteni és azért bukott meg

Az Adeverul szerint Maniu Gyula utolsó kihallgatása alkalmá-val új kormánylistát terjesztett a király elé azzal, hogy a kormányt át akarja szervezni. A király ekkor kinos meglepetéssel vette észre, hogy a listán Vajda Sándor is sze-repel, tehát Maniu nem hozta meg azt az áldozatot, hogy Vaidát el-ejtsse. Ezután következett volna be Maniunak lemondása. Az Adeverul közismert Vajda-ellenes érzelmei ezen hír valódiságát kétségessé te-szik.

Ugyancsak az Adeverul írja azt is, hogy Maniu közigazgatási programja sem nyerte meg a király tetszését, aki kifejezést is adott ilyen természetű elé-gedettségének.

A lap úgy tudja, hogy az uralkodó állítólag hozzájárult volna a parla-menti ülészak megnyitásának elha-lasztásához és így november 15. előtt a törvényhozás nem ülne ösz-sze

Károly király tegnap elsőnek a le-mondott kormány két tagját, Miha-lachet és Juniant kérte maga elé ki-hallgatásra és ebből arra következtet-nek, hogy újból nemzeti parasztpárti kormány jön. A kihallgatás elé nagy érdeklődéssel tekintettek és a két poli-tikus tegnap reggel kilenc óraker utazott Szinajába, ahová délelőtt ti-

volt. A maga részéről nem ragasz-kodik ahoz, hogy a kormányban he-lyet foglalhasson, de legkevéssbé ragaszkodik a belügyi tárcához, amely miatt annyi tüszurás érte.

amelyeket a két politikus nem vál-lalhatna, ebben az esetben koncen-trációs kormányra van kilátás.

Ezen kormány élére újból Pre-san marsallt, vagy Argetoianut kombinálják.

Gyors és mélyreható rendszervál-tozásra azonban semmi körülmé-nyek között nincs kilátás, mert a király nem állott el azon elhatáro-sától, hogy a jelen körülmények között nem tartja kívánatosnak a parlament feloszlatását. Ilyen kö-rülmények között átmeneti kor-mány várható minimális program-mal.

zenegykor érkezett meg. Déli egy óra-ker Mihalache és Junian a király vendégei voltak dezsönére, majd az-után külön-külön audiencián jelentek meg. Délután négy óraker a király már Bratut, a szenátus elnökét kérétté magához és így a két előző kihallgatás nem tartott tulsokáig.

A lapok általában megállapítják, hogy Mihalachenak megbízatása esetén igen nagy nehézségei volná-nak és ő csak azért vállalná a kor-mányalakítást, mivel attól tartá-nak, hogy Juniant az erdélyi kép-viselők nem támogatnák.

Kikötötte Mihalache a maga részére azt, hogy kormánya tagjai kiválasz-tásánál teljesen szabad kezet kap és semmiféle személyes kikötés ne fo-szélyezze.

Tegnap délután már Mihalache-kor-mánylistát is korpoltáltak a lapok, de ez a lista minden hitelességet nélkü-lözött. Eszerint miniszterelnök lenne Mihalache, belügyminiszter Junian, pénzügy Popovici, ipar és keres-kedelem Manoilescu, közokta-tásügy Costachescu, külügy Mironescu, hadügy Con-descu, igazságügy Voicu-Ni-tescu, munkaügy Camarasescu.

Bratianu György, akit tudva-lévőleg a kormány lemondása vidéki propagandauton ért, tegnap visszaér-kezett a fővárosba és kijelentette, hogy

esütörtökön audienciára volt hívata-los a király elé, de azt hiszi, a válto-zott eseményekre való tekintettel ki-hallgatására még nem kerül a sor. A kombinációba beleszól Goga is, aki utal arra, hogy a néppárt erőteljes akciót indított meg. Averescuék azt állítják, hogy a falvakban forradalmi hangulat uralkodik és ha a király nem őket, a rend pártját, hívja a hatalomra, úgy a helyzet még csak súlyosabb lesz. Averescu marsall sze-rint Maniuvall az élén is beteg volt a rendszer és ha most Maniu távozik, úgy a rendszer még betegbb lesz.

Más párt nem is jöhet most szá-mításba, csak a néppárt. Hangoz-tatják, hogy Averescu a király bi-zalmát rendületlenül bírja, Goga viszont az erdélyiek bizalmát hoz-ná magával.

Amennyiben a válság rövidesen megoldást nyerne, úgy Maniu hosz-szabb időre elutazik a fővárosból. Egyes lapok azt a hirt közölték, hogy a nemzeti parasztpárti kormány föl akarja függeszteni az állami tisztvi-selők pragmatikáját. Ez a hír nagy nyugtalanságot keltett az érdekelték körében. Kormánykörökből nyert ér-tesülés szerint ez a híresztelés teljesen alaptalan.

Este érkezett jelentés szerint a fő-városban biztosra veszik, ha Miha-lache megbízatása nem jár eredmé-nyel, akkor Averescu lesz a kormány-elnök és kormányának tagjai: Arge-toianu belügy, Junian igazságügy, Manoilescu pénzügy, Lupu munkaügy és közlekedésügy, a többi tárcát pedig Averescu hívei kapnák.

Mihalache, aki Junian után volt a királynál kihallgatáson, az újságírók-nak a következő kijelentést tette:

— Öfelsége a nemzeti parasztpárt programja és a legsürgősebb problé-mák iránt érdeklődött. A hallott fel-világosítással meg volt elégedve és kijelentette, hogy az eddigi rezsimet kívánja fentartani és nemzeti parasztpárti kormányelnököt fog kinevezni.

Mihalache az újságírók kérdésére, hogy kit ajánlott a királynak, így válaszolt:

— Öfelsége eziránt nem intézett hoz-zám kérdést. Véleményem azonban, hogy Mironescu fog megbízást kapni. Mironescu, akit a bukaresti újságírók megkérdeztek, vállalja-e a kormány-elnökséget, nemmel válaszolt

Délamerikába szakadt két temesvári iparos jóleső örömmel olvassa a Déli Hirlapot és levelet írt szerkesztőségünknek

Távoli idegenből hozott a posta a Déli Hirlapnak levelet, amelyet két, egykor ismert derék temesvári iparos írt, akiket a mai rossz gazdasági viszonyok Délamerikába, Buenos-Ayresbe kényszerítettek. A belvárosi Szent György-téren a Norma-cég mellett volt az üzletük. Táblájukon Sinka és Kiss Szabó név állott, villanyszerelő üzlet volt, azonban a mostoha idők következtében a vállalkozás nem prosperált

és akkor a körülményektől kényszerítve megmaradt pénzüikön hajójegyet vettek és kivándoroltak.

A távoli idegenben sem feledkeztek azonban meg Temesvárról és a Déli Hirlapról, mert tegnap tőlük a következő levelet kaptuk:

Igen tisztelt szerkesztő ur! A napokban jutott hozzánk a Déli Hirlap egyik száma és őszinte, jóleső örömmel pillantottunk a régi jólismert lapra. Azonban tartalma annál szomorubb, mert éppen arról számolt be, hogy az iparosságot újabb forgalmi adóval sujtják kellehetetlenül. Igazán rosszul esett olvasni a sorokat, mert mi teljes egészében át tudjuk érezni az otthon maradt iparosok sérelmeit, hiszen a mi cégünket is a rettenetes adó, házbér és még százféle címen felsorakoztatott fizetési kötelezettségek roppantották össze.

Nem elég az, hogy az iparosságot és kereskedőket teszik otthon tönkre, de a kisebbségeket is iparkodnak kiküszöbölni a társadalom minden rétegéből.

Ezen körülmények késztettek arra az elhatározásra, hogy a meleg családi otthont, jóbarátot, és azt a röögöt is, amellyel annyira össze vagyunk nőve, otthagyjuk és vándorbotot véve a kezünkbe addig menjünk, míg olyan hazát találunk, ahol nem préselik ki az iparosságból az utolsó csepp vért is és olyan nyelven beszél, amilyenen tud, vagy tetszik neki. Itt egy kisiparos összesen háromezer lei évi adót fizet, amivel szemben mi odahaza 18.000 lei adót fizettünk és olyan ipart, annyiféle iparágat folytat, amennyit akar, vagy tud. Nincsen személyzeti adó, betegsegélyző és ki tudná még felsorolni hányféle adó! Pedig ez csak tizszer akkora város mint Temesvár. Az egyesületi életbe sincsen az államnak semmiféle beleszólása, a magyar és más nemzetek olyan színű zászlót tűznek ki, amilyen tetszik, de természetesen mellette van az állam zászlója is és olyan szólásszabadság van, hogyha otthon csak tizedrésze volna, nem került volna annyi ember a bíróság elé.

Itt ugyan nem nyitottunk műhelyt, de hála Istennek, mindketten elhelyezkedtünk elég szerencsésen, megvan a tisztességes megélhetésünk és nem is kívánjuk magunkat egyelőre az otthoni adófizető polgárok közé sorakoztatni.

Azonban itt sem minden fenékgig tejfő, mert jelenleg itt is nagy a munkanélküliség és számtalan esetben előfordul, hogy hónapokig futnak szak-

munkások alkalmazást keresni, eredménytelenül.

Az sem ritka eset, hogy elsőrendű szakemberek napszámos munkát kénytelenek vállalni. Különben minden csak a szerencsétől függ, mert az itt néha úgy magától adódik, de ha valaki azt nem tudja ügyesen elfogni, akkor el van

veszve.

Ezután mondunk köszönetet tisztelt Szerkesztő ur jóindulatáért, amelyet irányunkban tanúsított, üdvözljük az összes jóbarátokat és iparosokat, valamint kereskedőket és vagyunk kiváló tisztelőjük:

Sinka és Kiss Szabó.

Az egyik kezével fukarkodik, a másikkal azonban nyugodtan vágja zsebre a több milliós fizetést

Már sokszor irtunk róla, hogy Vidrighin Sztán vasúti vezérigazgató az államvasutak deficitjének csökkentésére és a maga évi öt millió leies fizetésének behozatalára nagyarányú takarékoskodást honosított meg a vasutnál. A takarékoskodás leginkább a szegény rosszul fizetett alkalmazottak bérére megy, akiket elbocsát, leépít, szabadsággal és mellékjövödelmeiktől megfoszt. Ez a nagymérvű takarékoskodás aztán gyakran a közönségen bosszulja meg magát. Ime, a Vidrighin-féle takarékoskodási rendszernek egy újabb példája:

A nagyszentmiklósi vasúti állomásra eddig minden héten háromszor kiküldték a temesvári vasúti műhely egyik szakmunkását, hogy a mozdonyok táplálására szükséges vizet fölszivattyuzza az állomáson levő viztoronyba. A vasutnak ezen munkás heti háromszoros nagyszentmiklósi vendégszereplése összesen háromszázhatvan leibe került. Ezt a heti háromszázhatvan leit akarja Vidrighin Sztán vezér-

igazgató megspórolni azzal, hogy ennek a munkásnak Nagyszentmiklósi-ra való kiküldetését betiltotta. Azonban ezzel szemben gondoskodott róla, hogy a nagyszentmiklósi vasúti viztorony ne maradjon viz nélkül. Elrendelte, hogy az este Valkány felé haladó vonat mozdonya szivattyuzza föl a vizet a toronyba. Ez meg is történik és azóta emiatt a valkányi vonat a nagyszentmiklósi állomáson esténként két-három órát vesztegel és ennyivel később érkezik meg Valkányra. Természetes, hogy az utasok áldják Vidrighin vezérigazgatót és minden jót kívánnak neki. Hiszen, ha valaki Nagyszentmiklósról gyalog indul tovább Óbesenyőre, vagy Valkányra, előbb ér oda, mint a vonat. És most még csak megjárja a hideg vasúti kocsiiban ülni, de mi lesz később, ha majd komoly hideg lesz? És mindez azért van, mert Vidrighin Sztán heti háromszázhatvan leit akar megtakarítani.

Minden városi tisztviselő a jövőben pontosan tudni fogja, hogy mi a kötelessége és mihez van joga

A bánági kormányzás revíziós bizottsága nemrég utasította a várost, hogy új szolgálati szabályrendeletet készítsen. A régi szabályrendelet, amely még a magyar uralom alatt érvényben volt, már elavult és helyette három esztendővel azelőtt a réginek bizonyos kiegészítésével és kiépítésével új szabályrendeletet alkottak. Az új közigazgatási törvény és az azóta hozott különböző adminisztrációs rendelet azonban ezt a szabályrendeletet is a lomtárba dobta. Az új szabályrendelet megszerkesztésével Balta Koriolán dr. főpolgármester Sagovici Sámuel dr. városi főjegyzőt bizta meg. Sagovici dr. már két hét óta dolgozik a szabályrendelet megalkotásán és annak elkészítésére még legalább további két hétre lesz szüksége.

A készülő új szabályrendelet.

nél előre áttanulmányozta nemcsak a többi erdélyi és bánági városok szabályrendeleteit, hanem a Bukarest, azonkívül több más külföldi város modern szabályrendeleteit is.

Sagovici Sámuel dr. főjegyző a készülő szabályrendeletéről ezeket mondotta:

— Az új szabályrendelet hatszáz gépelt oldalnál nagyobb terjedelmű lesz és eddig már kétharmada van meg. A szabályrendelet a városi tisztviselők és egyéb alkalmazottak szolgálati pragmatikája lesz. Pontosán sorolja föl a városi közigazgatás egyes osztályait, azoknak jogkörét és a rendszeresített állásokat. Azonkívül a legmagasabb rangú tisztviselőtől a rangban legalacsonyabbikig felsorolja mind-egyiknek a munkakörét a legrészletesebb pontossággal. Ezentúl nem fordulhat elő az, hogy egyes

tisztviselők munkájuk nagyrészt másokra tolják, de arra sem lehet eset a jövőben, hogy valaki ne tegye el a munkáját azzal a kötelességgel, hogy nem tudta, hogy neki kötelessége. Azonban az szolgálati szabályzat nemcsak a tisztviselők kötelességeit sorolja föl, hanem azok jogait is, amelyek számukra mindenkor megvédendők.

Egyéb részleteket az új szolgálati szabályzatból Sagovici Sámuel dr. nem volt hajlandó elárulni, mivel szerinte az eddig végzett munka tekintetben tulajdonképpen még csak nyers tervezet. Mielőtt elkészítette az egész szabályzatot, azt még egyszer átdolgozza, átsimítja, azután az állandó választmány elé terjeszti.

Az állandó választmány által való letárgyalás után a szolgálati szabályzat a nagytanács elé kerül.

A nagytanács minden tagja előzetesen megkapja a sokszorosított szabályzat egy-egy példányát, hogy a nagytanácsi ülésig előideje legyen az áttanulmányozás. Végleges alakját a szabályzat csak a nagytanács ülése után kapja meg. Ha ez is megtörtént, a szolgálati szabályzatot jóváhagyás vagy elutasítás útján a kormányzóválsághoz és a belügyminiszterhez.

A pókcsipés visszaadta egy vak embernek szeme világát

Limogesben néhány esztendővel ezelőtt megvakult egy Vital Hénoré nevű pékmester. A vak ember sorra járta Páris leghíresebb szemorvosait, de senki sem tudott rajta segíteni, főként azért, mert nem lehetett megállapítani a betegség okát. A munkaképtelenség annyira elkeserítette, hogy két ízben már öngyilkosságot kísérelt meg. Mulvasánap a világtalan pékmester kirándult feleségével és két fiával. A kiránduló család egy nagy falat alatt telepedett le. Az ebéd elfogyasztása után a világtalan apa lefeküdt a többiek pedig félrevo-nultak, hogy beszélgetésükkel ne zavarják. Az asszony beszélgetés közben hirtelen odapillantva ijedten vette észre, hogy a fáról hatalmas pók ereszkedik le és mielőtt megakadályozhatta volna, a pók ráült férjének lecsukott szemére és megcsipte. Az alvó ember fájdalmas kiáltással ébredt fel és akkor látták, hogy a csipés helye erősen vörösködik. Egy arra haladó autóval azonnal bevitték a városi kórházba, ahol kimosták a sebet. Félórával később az eddig vak ember szeme előtt derengeni kezdett, egy óra múlva pedig tisztán látott. Az orvosok most izgatottan keresik a csoda okát és habár lehetetlennek tartják, hogy a pók csipése gyógyította meg a pékmester szemét, még sem találnak más magyarázatot.

Legnagyobb és legolcsóbb beszerzési forrás
női konfekcióban. Valamennyi őszi-, téli- és szörmekabátok,
ugyszintén a legújabb

Crepe de Chine- és szövetrohák megérkeztek

SZLOMANEK FÜLÖP és Tsa. Temesvár-Józsefváros
Kossuth Lajos-utca 23

Női- és gyermekkonfekcióáruház.

POROSZ

KOKSZ

olcsón, házhoz szállítva
nautyban és kicsinyben

Ifj. SIMON REITER

Timisoara, Küttl-tér. Tel. 2-38

Egy szénné égett holttest különböző darabjait tévedésből két koporsóba tették az R. 101 áldozatai közül

Az egész világ mély megrendülés aláta alatt áll azóta, hogy a távíró és a rádió széttröpitette a földönb legtávolabbi vidékére is az R. 101. angol óriási léghajó pusztulásának hírét. A repülés technika — úgy repülőgépen, mint pedig léghajón — az utóbbi esztendő óráiban a tökéletesedés terén olyan nagy haladást tett, hogy ekkorai rányu légi szerencsétlenségeket a tudományára elbizakodott ember már szinte kizártnak tartott. Angliából bizottság érkezett a helyszínre, hogy a katasztrófa körülményeit a legapróbb részletekre vonatkozólag is kinyomozza. Ennek a vizsgáló bizottságnak az elnöke Hoalt őrnagy, a kiváló léghajózási szakértő.

A bizottságnak a helyszínen megtartott szemléje után Hoalt őrnagy elmondta az újságíróknak, hogy a helyszínen tulajdonképpen nem negyvenhét hullát találtak, hanem csak negyvenhatot.

Ugyanis az történt, hogy az egyik hullát két darabban két külön koporsóba tették. Így aztán megdőlt a hiedelem is, mintha az R. 101-nek egy potyautasa is lett volna, aki a többi utassal együtt elpusztult. A többi halott részint a kórházba való szállítás közben, részint pedig a kórházban vesztette életét. A hírlapíróknak arra a kérdésére, hogy a műszaki vizsgálat a katasztrófa okául mit állapított meg, Hoalt őrnagy megtagadott minden fölvilágosítást. A bizottság megállapításait írásba foglalják és a jelentést az angol léghajózási miniszterium és az aviati-kai főbizottság elé terjesztik.

Az R. 101. áldozatainak személyazonosságát, akik a léghajón éltek, nem lehet megállapítani. Valamennyien annyira összeégtek, hogy maradványaik egy-egy gyermekkoporsóban fértek el. Az angol léghajózási miniszterium éppen erre való tekintettel azt az ajánlatot tette a katasztrófa áldozatai hátramaradottainak, hogy a halottakat közös sírban helyezték el hatalmas emlékmű alatt. Ez a közös sír Cardingtonban lesz, annak a repülőtéren a közelében, ahonnan az R. 101. léghajó szombaton este végzetes útjára elindult.

A holttesteket az Angliába való szállítás előtt kivették a gyermekkoporsókból, amelyekbe azokat ideiglenesen helyezték és valamennyit ezüst fogantyas díszes koporsókba helyezték.

Beauvaisból a koporsókat Calaisba vitték, ahol azokra már várakoztak a Tribune és a Themze nevű torpedónaszádok. Ezek földelzeten tették meg a koporsók a csatornán keresztül az utat Doverbe, ahonnan aztán vasuton Londonba vitték azokat. Ugy Doverben, mint pedig a londoni Viktória-pályaudvaron díszőrség fogadta a halottakat. A koporsókat a Westminster apátság halottas termében ravatalozták föl és onnan lesz az impozáns temetés.

Az angol kormány fölkererte Eckener kapitányt, a Graf

Zepellin német léghajó parancsnokát, hogy adjon szakértői véleményét arról, mi lehetett az R. 101. borzalmas katasztrófájának igazi oka. Eckener kapitány az ajánlatot elfogadta és kijelentette, hogy a kérelemnek készséggel eleget

tesz. Ugyanekkor az angol kormány az Amerikai Egyesült Államok kormányánál is lépéseket tett és kérte, hogy az angol léghajózás biztonságára érdekében tegye szabaddá Amerikából a heliumgáz kivitelét.

Fiedler István vikárius lett az új szatmári püspök

A temesvári püspökség felállítására, továbbá a szatmári és nagyváradi püspökségek egyesítése, valamint az újonnan létesített máramarosi püspökség életbeléptetése aktuálissá tették ezeket a díszes egyházi méltóságoknak a betöltését. Pop Ghita kultuszminiszteri államtitkár — miként Bukarestből jelentik — tegnap hivatalosan közölte, hogy a kormány a Vatikánnal történt megállapodás után hozzájárult ezeknek a püspökségeknek a betöltéséhez. Ennek értelmében Paşa Ágost apos-

toli kormányzót kinevezték temesvári püspökké, az egyesített szatmári-nagyváradi püspökség élére pedig mint új püspök Fiedler István temesvári kanonok került. A máramarosi görög katolikus püspök Nagybánya székhellyel Russu Sándor balászfalvai görög katolikus kanonok lett. Ezzel egyidejűleg betöltötték a szamosújvári örmény püspökséget is, amelynek élére Gophian Sahag apostoli kormányzó került, aki eddig Filippopoliszban működött.

A szeptember elsejei budapesti tüntetés két résztvevőjét a bíróság elítélte

A Budapesten szeptember elsején lejátszódott tüntetésnek tegnap folyt le egyik utójátéka a budapesti bíróság előtt. Barabás Ferenc és Simon Imre fiatal munkanélküliek állottak a bíróság előtt, amely magánosok ellen elkövetett büntetés és közvagyon rongálásért vontatta őket felelősségre. Barabást, akinél elfogatásakor történt megmotozása alkalmával bokszerrel találtak, két hónapi fogságra ítélték. Barabás Ferenc jugoszláv állampolgár és azért az ítélet kimondja

azt is, hogy büntetésének kitöltése után kitoloncolják Magyarországról. Simon Imre elmondotta, hogy résztvett a tüntetésben, amikor a tömegben egy nő lépett melléje, követ nyomott a kezébe és felszólította, hogy dobja azt a vilamos ablakába. A követ eldobta magától, de nem akarta a villamos ablakát betörni. Azután a többiekkel együtt elfutott, de később a rendőrök elfogták. Simon Imrét a bíróság hat havi börtönrre ítélte.

A színházi diktátor felfricskázza a közönség kényelmét és úgy rendelkezik, ahogy neki tetszik

Reinhardt bécsi társulatának temesvári vendégszereplése teljes mértékben sikerült. A közönség zsufolásig töltötte meg a színházat, azonban, amíg mindenki a helyére tudott jutni és amíg a ruhatárban leadhatta felső ruháját, töméredek bosszuságon kellett keresztülmennie. A közönségnek színházi élvezetét alaposan elkeserítette Giurgiu mérnök, aki jelenleg valami diktátorféle a színházban. A város ugyanis a színház anyagi ügyeinek vezetését, a bérlő szinigazgatókkal való érintkezést és a segéd-személyzet dirigálását az ezzel megbízott adminisztrátorra bizza. Több előd után ezt a tisztséget Giurgiu mérnökre bízták.

Giurgiu mérnök föltette magában, hogy a színház adminisztrálása terén megtakarításokat fogantatosít. Erre legalkalmasabbnak tünt föl neki a ruhatárosnők és jegyszédőnők létszámának leépítése. Igaz, hogy ezek csak akkor

kapnak napidíjat, ha előadás van és pedig a jegyszédőnők ötven, a ruhatárosnők hatvan lelt és igaz az is, hogy ezeknek a fizetése a színház és ruhatár béréből kerül ki, Giurgiu mérnök mégis le akarta őket építeni. A megriadt szegény asszonyok ijedten futottak hozzá küldöttségileg és kérték, hogy hagyja meg őket állásukban. Erre meglágyult a szíve és kijelentette, hogy ötöt-ötöt egymásután egy-egy hónapra szabadságot amikor nem kapnak fizetést, a többit pedig turnusokba osztja be saját belátása szerint. Hétfőn már életbe is léptette az új rendet. Ruhatárosnők jegyszédők lettek és senkinek nem tudták a nézőtéren megmutatni a helyét, a jegyszédőnők pedig ruhatárosnők lettek és szintén nem ismerték ki magukat. Ezer szerencse, hogy a nagy fejtelenségben mindössze egy esernyő veszett el és nem néhány drága kabát is. A közönség érdeke

kívánja, hogy a jegyszédőnők és ruhatárosnők teljes létszáma megmaradjon és hogy mindegyik ott teljesítsen szolgálatot, ahol magát évek során át begyakorolta. A színház körüli bosszuságból elég volt már a közönségnek.

Szenvedélyes

összezapás csehek és németek közt

Prágában viharos gyűlése volt a városi tanácsnak. A német városi tanácsosok tiltakoztak az egyre megújuló németellenes tüntetések ellen és követelték, hogy a polgármester vonja vissza azokat az engedélyeket, amelyeket tüntető felvonulásokra adott. Kijelentették, hogy a németek nem rabszolgák, akikkel szemben büntetlenül lehetesen terrort alkalmazni. A polgármester a német tanácsosok kijelentéseire azt válaszolta, hogy Prága cseh város és nem engedi meg, hogy német provokálók a rendőrség védelme alatt gunyt üzzenek a csehekkel. A német tanácsosok a polgármester szavaira fölgráztak helyeiről és a padokat verdesték. Példájukat követték a csehek is, akik becsúrlően nyilatkoztak a németekről és azt állították, hogy a csehországi németek Németország előőrsei és a csehszlovák köztársaság ellenségei. A gyűlésen óriási botrány támadt. A polgármester kénytelen volt a gyűlést berekeszteni.

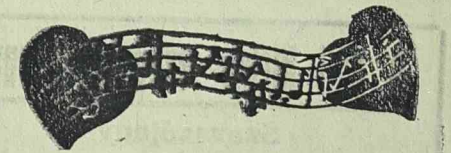
Butor

háló, ebédlők, uriszobák stb. butorok elcsón és kedvező részletfizetések mellett kaphatók

Kutty Rezső butorgyáros
Temesvár III., Dózsa-utca 4.

MOZI

A gyárvárosi
„Apollo”
moziban
október 11-től kezdve a
100% beszélő és zenélő film

Két szív egy keringőben

Az idény legnagyobb slágere! Ezen filmben beszélnek, játszanak és énekelnek, mint egy elsőrangú operett-színpadon.

Kézirat: Walter Reisch.
Rendező: Boldvay Géza.
Szerzemény és zenei vezetés: STOLZ RÓBERT.

Monopol :
Ero-Film, Brasov.

Október
11—15

Milyen legyen az én lakásom?

című lakberendezési kiállítási versenyen, a Hotel Ferdinánd összes termeiben.

Ön is sokat tanulhat és láthat

HIREK

Az érdeklődés

szépségversenyünk iránt még mindig lankadatlan tempó mellett folyik. Ezzel kapcsolatban növekedő tempó mellett halad a szavazás is. Tegnap a legtöbb szavazatot a listavezető Weszely Ibolyka kapta, aki három-ezer szavazatot tulhaladva vezet. A szavazatok mai állása a következő:

Weszely Ibolyka	3091 szavazat
Jivan Szilvia	2101 "
Biró Ilonka	1600 "
Benda Anci	1334 "
Sinka Nusi	1265 "
Lukász Zsuzsi	914 "
Marx Paula	841 "
Horváth Böske	761 "
Schör Ilus	664 "
Forka Rózsi	652 "
Demkó Mariska	635 "
Ily Rózsika	598 "
Oláh Baby	462 "
Klein Edith	433 "
Czuczor Böske	394 "
Szakrantszky Ella	393 "
Almásy Vera	369 "
Zura Micike	335 "
Tamme Rózsika	330 "
Braun Ilus	293 "
Kartye Mariska	275 "
Thernesz Ella	264 "
Angyal Irén	231 "
Szollár Aranka	200 "
Damjanov Ilus	186 "
Halof Kató	182 "
Boskovitz Olga	179 "
Schlesinger Kató	175 "
Altmann Paula	173 "
Aschenbrenner Mici	168 "
Demeter Emmi	160 "
Ferencsics Mária	148 "
Gönczi Elza	138 "
Redlich Irén	135 "
Veder Aranka	87 "
Weszely Almuci	72 "
Udvardy Anna	67 "
Müller Baba	63 "
Wrelyánszky Johanna	62 "
Haranek Magda	52 "
Németh Böske	41 "
Ordósy Rózsika	41 "
Kartye Ilus	40 "
Habschied Rózsika	37 "
Berohn Nusi	34 "
Szakács Mariska	33 "
Heim Jozefin	13 "
Weisz Frida	10 "
Altianka Paula	5 "
Birszák Ilus	3 "

A Déli Hírlap szépségversenye

Szavazójegy

A legszebb temesvári leány:

A főpolgármester Bukarestben. Az összes nemzeti párti szenátorok és képviselők a párt központi végrehajtó bizottságától távirati meghívást kaptak, hogy ma reggel kilenc órára Bukarestben legyenek. Balt a Koriolán dr. temesvári főpolgármester, kamarai képviselő, tegnap este a párt többi bányási parlamenti tagjaival együtt a fővárosba utazott.

A Magyar Nőegyesület ma, szerdán 5 órakor rendkívüli gyűlést tart igen fontos egyesületi ügyben. Kérjük, hogy a tagok minél teljesebb számban jelenjenek meg. A vezetőség.

Jövő hétfőn hirdeti ki a tábla ítéletét az orvosper kárterítési ügyében

Butean Miklós dr. orvosnak Diel Lajos dr. és Bauer Lajos dr. orvosok ellen indított kárterítési perének tárgyalását a temesvári ítélőtábla tegnap folytatta. A tárgyalás során kihallgatták Gábor Liviusz drt, az orvosszövetség elnökét, aki többször megvizsgálta Butean dr. felelőségét. Azután sor került a perbeszédre. Az első felszólaló Fulga Fred dr. volt, aki a kárterítési összeg megítélését kérte. Azután Albu Kornél dr. részletezte a kárterítési összeget, melynek végösszegét 4 millió 860.000 leiben jelölte meg.

— Enyhe és napsugaras idő. Az idő tegnap ismét megenyhült és a déli órákban kellemesen enyhe meleg volt. A meteorológiai intézet jelentése szerint nagyobbára derült, hűvös idő várható, lényegtelen hőemelkedések sok helyen esővel.

— Anyakönyvi hírek. Születtek: Hamp István, Trasser Anna, Kalis János, Mahler Ervin. Meghaltak: Ebner Éva 20, Tittermann János 93, Dölle Antonia 45 éves és Kovács Gyula 2 hónapos korában.

— Októberi zivatar és jégeső. Pest-erzsebten tegnap délután valóságos nyári zivatar volt. Délben meglehetősen meleg időjárás volt még, ebéd után váratlanul beborult, aztán sűrű villámlás és menydörgés közepette zápor hullott. A záport tíz percig tartó jégeső követte. Diónagyságu jégdarabok magasan fődtek az utcákat és valósággal fehér szőnyeget borítottak azokra. A zivatar után nemsokára újból kisütött a nap, azonban félóránál is hosszabb idő kellett, amíg a napsugarak a jégdarabokat elolvastották.

— Reformátusok gyűlése. A bányási református egyházmegye ma délelőtt tartja őszi közgyűlését a temesvári református házban. Ezzel egyidejűleg a bányási református tanítóegyesület is ülészik.

— Őszi ujdonságok nagy választékban megérkeztek. Dénes és Pollák női divatruházai. Telefon 24. Fiók: 10-14.

* Természetben és vetített képek mellett láthatja Ön is a modern lakások minden fajtáját, a gépeket a háztartásban, a gázüzemű konyhát, a gázzal vagy villannyal működő fürdőszobát, az elektromos mosógépet, konyhát és a többi háztartási gépet. Minden gép működésbe van hozva, Ön tanulni, látni és amellet szórakozni fog a Milyen legyen az én lakásom? látványos kiállítási versenyen, a Ferdinánd szálló összes termeiben október 11-15-ig.

A délutáni tárgyaláson Theodore amu Oszwald dr. volt az első felszólaló, aki két órás beszédben vitatta Diel Lajos dr. felelőségét az operációval kapcsolatban. Kifejtette, hogy az operációt nem Diel Lajos dr. vállalta és azért kérte a kárterítési igény elutasítását. Kérelméhez csatlakozott Raskó Sándor dr. ügyvéd, aki Bauer Lajos dr. nevében kérte a kárterítési kérelem elutasítását. A perbeszéd elhangzása után a tábla az ítélet kihirdetését október tizenharmadikára tűzte ki.

— Halálozás. Buziáson nyolcvanegy éves korában meghalt Cserny Antal földbirtokos, aki azelőtt hosszú éveken keresztül Temesvárott lakott. Halálát özvegye, született Ruzicska Mária, továbbá négy gyermeke: Cserny Ferenc postafőtisztviselő, Cserny Pál kataszteri mérnök, Tuskán Gyuláné Cserny Antonia, Cserny Rózsai író és nagy rokonság gyászolja.

— Hetvenegy éves öngyilkos. Nagyjécsáról jelentik, hogy Decker Lajos hetvenegy éves gazdálkodó tegnap felakasztotta magát. Mikor hozzátartozói tettét felfedezték, a szerencsétlen ember már halott volt. Hátrahagyott levele szerint gyógyíthatatlan betegsége miatt követte el az öngyilkosságot.

— Motorkerékpáron a halálba. Győr közelében tegnap egy motorkerékpár, amelyen hárman ültek az egyik utkanyarulatnál nekiment a telefonoszlopnak és felborult. Németh József motorvezető szörnyethalt, a másik két utas életveszélyes sebesüléseket szenvedett.

— A táncművészet kiváló képviselője, Bingert Pipi, Bingert János, a Pinkerton boyvállalat tulajdonosának leánya, aki közismert a legkitünőbb táncművészek egyike, Bukarestben az illetékes bizottság előtt a balett- és a modern táncok vizsgáját a legjobb eredménnyel tette le és oklevelet szerzett. A bizottság tagjai elragadtatással nyilatkoztak a fiatal művésznő teljesítményéről.

Nem ráta!
De készpénzért olcsón
vásárolhat férfi-, flu- és
gyermekruhát
FUCHS ruha-
üzletében, Józsefváros, Scudier-tér 5. sz. a.

Atmeneti Doubi-felöltő	1500—
szőrme gallér	1800—
fekete télpaletó, bársony gallér	1300—
szőrme gallér	1900—
iskolai egyenruha (Uniformis)	900—
kamarnöltöny	1500—
csizmanadrág	150—400—
gyermekruha-posztó	350—

Argentina, Brazília és Uruguay-ba

az egyedüli német társasággal, amelynek hajói csak délamerikai kikötőkbe futnak, egy-séges III. osztályu hajók, „Cap Arcona“ a világ egyetlen hajója, amely Hamburgtól Délamerikáig csak 12 napig megy.

HAMBURG-DÉLAMERIKAI
GŐZHAJÓZÁSI TÁRSASÁG

KLEIN GYULA

ÜGYNÖKSÉGE

Központ: Timisoara, Str. I. C. Bratianu 6.

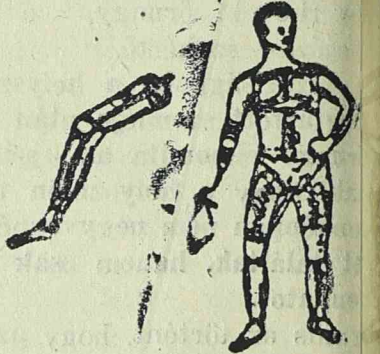
Fiókok: Arad, Bul. Regele Ferdinand 62. Bucuresti, Bul. Dinicu Golescu 41 bis Cernăuți, Str. Reg. Ferdinand 27. Chisinau, Str. Negustorilor, Casa Barbatat Német hajók, német konyha, német kiszolgálás. Gyorsvonat Hamburgig.

Nagy raktár megcserépkaiyha kandalloknak és karéktüzhelyekb. Minden szimben és ben. elsőrendű anyag bámulatos olcsó ár 1893 évből alapító repkályahagyártó cégal

PLESZ JÁNOS
Mehala, Str. Olteraj

(Wlassits-utca, a gyár a sarkon Crisan-utca 18). Falcsempézés, hátrahagyások és javítások pontos és gyorsan eszközöltetnek

Vannak Önnek otthonaszorú tájfalak? Avagy gyorsan fárad és bokban duzzadt, avagy feje dől a lába egy csomaltasson gipszanyonai? **Ludtálpbetéte SZÉKELY B.** Orthopédiai „PROTES“ tan Timisoara III., New of the L. utca

Kérdezzék meg a házi orvosát. Műlábak, műkezek orthopédiai lécsővel, mankók, botok, székék, háskötők, gyűrt

SÓHA nem lesz

jobb a kálma modern olcsó torvás írlásra, mint most. Ajánlat tekintet se meg a józsefvárosi nagyobb

Autorraktár

an yagát, Rózsa-u 3. sz. a., sz. villamos végállomásná **Legnagyobb választék Garancia mellet részletfizetés!**

Rehn József és F
butorgyára

BRISTOL SZÁLLODA Budapest

legszebb pontján, a **DUNA-PARTON**

Uj vezetés mellett ajánl

Előkelő, patinás szállodájának gyönyörű szobáit a mai gazdas viszonyoknak megfelelő polgári áron. Egy ágyas utcai P. 10— udvari 6— Két ágyas utcai dunaparti 24— Két ágyas utcai 20— udvari 15—

A jobb szobák árai fürdőszobá értendő. Minden szobában hűtés, melegvíz, telefon és rádió. **ÉTTERMI ÁRAK:** Komplet reggeli: kávé v. tea v. kakao egy táljással, vajjal és jam-e l P. Kitűnő ebéd v. vacsora P. Kitűnő ebéd v. vacsora menü előtellel P.

EZEN LAPRA hivatkozással a szobaárakból engedmény. Szobarendelés lehe 2-3 nappal előbb eszközölnöd Bristol szálloda szobáiból és teraszáról a leggyönyörűbb kilátás a Dunára és a budai hegyekre

A vadaskert rejtélye Tegnap kezdte meg a bécsi bíróság a lainzi gyilkosság tárgyalását

Két esztendő előtt nagy szenzáció volt, amikor a Bécs melletti lainzi vadaskertben elegáns női hullát találtak. Sokáig nem tudták megállapítani személyazonosságát, amíg végül kiderült, hogy az Feller Andrásnéval azonos. A vizsgálat során a gyilkosság gyanúja a férj, a budapesti származású Feller András ellen irányult, akit Abbáziában letartóztattak. Sokáig tartott, amíg Fellernek sikerült ártatlanságát bizonyítani. Az ő utmutatása alapján sikerült a hatóságoknak egy valószínűnek látszó nyomot találni és Berlinben alapos gyanu alapján elfogták Bauer Gusztáv volt bécsi kereskedőt, akit Bécsbe hoztak. Megindult a vizsgálat és szinte bizonyosnak látszik, hogy a gyilkosságot tényleg Bauer Gusztáv követte el, akiről kiderült, hogy a férjétől különváltan élő Feller Andrásnéval állandóan zsarolta és nagy összegekkel tartozott neki. A vádirat szerint Bauer az asszonyt agyonlőtte, kirabolta

és a holttestet meggyújtotta. A bécsi esküdtbíróság tegnap délelőtt kezdte meg Bauer Gusztáv bűnyűgyének tárgyalását, amely előreláthatólag két hétig fog tartani. A tárgyalás elnöke Wilhelm dr., a vádat Wotawa dr., a vádlottat Schönbrunn dr. ügyvéd képviseli.

Zsufolt teremben kezdődött a tárgyalás és hatalmas embertömeg verődött össze az épület környékén is, bár a belépőjegyek már napok előtt elfogytak. Délelőtt tíz órakor kisorsolták az esküdteket, akik között egy nő is szerepel. A tárgyalás megnyitása után izgalmas összetűzés volt a védő és az ügyész között, mivel a védő azt követelte, hogy a törvényszék engedje meg Feller Andrásnak, az áldozat elvált férjének a tárgyaláson való részvételét. Az ügyész ellenezte az indítványt, de a bíróság megengedte Feller megjelenését a tárgyaláson. Ezután megkezdődött a 70 oldalra terjedő vádirat felolvasása.

TERJED A BRAZILIAI FORRADALOM. Rio de Janeiróból érkezett jelentések szerint a brazil forradalom, amely a múlt héten lángolt föl, egyre nagyobb arányokat ölt. A brazil államszövetséghez tartozó huszonkét állam közül kilenc már a forradalmárokhoz csatlakozott. A forradalom vezeterei bíznak benne, hogy a végső győzelem hamarosan az övék lesz. Pernambuco kikötőváros a forradalmárok birtokában van. Nyolcvan ezer főnyi forradalmi csapat Sao Paulo felé menetel. Bizonyos, hogy a kormány és a forradalmárok csapatai között erős harcokra van kilátás.

Szüreti multság Lippán. A Lippai Munkás Testező Egylet szombaton, október tizenegyedikén, a Japónia kávéház összes termeiben nagyszabású szüreti mulatságot rendez. Az ünnepély nyolc órakor kezdődik. A belépődíj személyenként harminc lei, családjegy (három személy részére) hetven lei. A zenét az egyesület fuvószekara és Morzsa Gyula közkedvelt cigányzenekara szolgáltatja. A vezetőség a szüreti multság sikerének érdekében fáradhatatlanul buzgalkodik és bizonyos, hogy az kitűnően fog sikerülni.

Rokonnep. Budapesti jelentés szerint a magyar kultuszminiszter elrendelte, hogy az elemi és középiskolákban október 18-án úgynevezett rokonnepot tartsanak. Ezen a napon a tanszemélyzet előadást tart a magyarokkal rokon népek — a finnek, esztek, törökök — földrajzaról, kulturájáról és történelméről.

Vesztett ebek garázdálkodása. Resicán az elmúlt napokban több vesztett ebet kellett elpusztítani. Ezek szerencsére nem martak meg senkit és így emberélet nem került miattuk veszedelembé. A hatóság szigorú ebzárlatot rendelt el.

Elutasított felelősség. Temestórnalmegye tavaszi alakuló közgyűlése alkalmával vármegyei főtitkárrá Tiera Emil drt választották. A választást Penti József és Mladin dr. megfélelvezték. A felelősséget tegnap tárgyalta a bukaresti revíziós bizottság, amely azt elutasította és Tiera Emil dr. vármegyei főtitkárrá való megválasztását véglegesen megerősítette.

— **Ottó királyi érettségije.** Madridból jelentik, hogy Ottó királyi Lequitióban tegnap letette az érettségi vizsgát és a tanárok előtt jeles eredménnyel felelt meg. A királyfi ezentul tanulmányait Belgiumban az egyik egyetemen folytatja. Már az érettségi előtt is az egyetemen bölcseleti, jogi és szociálpolitikai előadásokat hallgatott.

— **Ingyen utazhat Semmeringre** és két hétig tartózkodhat kísérelével, ha ezer leiert készpénzben bevásárol Dénes és Pollák női divatruházaiban.

— **A magyar hercegprimás a pápánál.** Budapesti jelentés szerint Serédi Jusztin hercegprimás ma Rómába utazik, ahol kihallgatáson jelenik meg a pápánál. A hercegprimás megköszöni a pápának azt a meleg érdeklődést, amelyet a Szent Imre ünnepségek iránt tanúsított és hogy külön követet küldött a jubileumra Budapestre.

— **Akikkel minden egyszerre történt.** Londoni lapok sokat írnak két chikagói ikerfiverről, akiknek életében a fontos események mind egyszerre történtek. A két ikerfivér, akiknek neve Jackson Herman és Jackson Albert, természetesen egy és ugyanabban az órában született. Egyszerre nősültek és két nővért vettek feleségül. Feleségüket egyszerre hagyták el és mindketten egyszerre újból nősültek, amivel bigámiát követtek el. Első feleségeik egyszerre jöttek rá a dologra és egyszerre jelentették föl őket. A bíróság a két ikerfivért egyszerre ítélte el egy-egy évi börtönre és büntetésüket most két szomszédos cellában egyszerre töltik le.

— **Népszámlálás Angliában.** Londoni jelentés szerint a legközelebbi angliai népszámlálást a jövő év áprilisában fogják megtartani. A kormány azért döntött április mellett, mert abban az időben a legtöbb angol ember a lakhelyén szokott tartózkodni. Az első angliai népszámlálást 1801-ben tartották, amikor Angliának nem egészen kilenc millió lakosa volt. A legutolsó népszámlálás 1921-ben volt, amikor a szigetország lélekszáma már harminnyolc milliót tett ki.

— **Csontvázat ástak ki.** Zsombolyai jelentés szerint a Bohm-féle téglagyár munkásai a gyár területén ásás közben emberi csontvázat találtak. A fura leletről értesítették a csendőrséget, amely megindította a vizsgálatot.

— **Pereskedés az üzlethelyiség miatt.** Wilhelm Fülöp kereskedő, akinek a gyárvárosi Andrassy-ut és Kosuth-tér sarkán levő palotában van az üzlete, elhatározta, hogy visszavonul. Megállapodott Schönbrunn Fülöp kereskedővel, hogy az háromszáz ezer lei lelépésért átveszi a boltot, az árukészletet pedig a számlaszerinti összegben vállalja át. Schönbrunn lefizetett a megállapodásra előlegképpen száz ezer leit, mielőtt azonban a többit is lefizette volna, jelentkezett a háztulajdonos szerb hitközség. A szerb hitközség kijelentette, hogy Wilhelmnek nem állott jogában az üzleti helyiséget tovább adni, mert arra a bérleti szerződés lejártával maga a hitközség reflektál. Schönbrunn most visszaköveteli száz ezer leit, Wilhelm pedig kéri a még hátralevő kétszáz ezer leit, a hitközség viszont azt mondja, hogy a helyiséget egyiknek sem adja, mert abban fog elhelyezkedni a nemsokára föltámadó szerb takarékpénztár. Ebben a bérleti ügyben a temesvári bíróság legközelebb dönt.

Tel. 206

F. PODRACZKY
Timisoara II. ker., Iskola-utca 10.
Műbortárgyak speciál bórbutorokra.

No. 1059-1930. port.

Publicatiune de licitatie

Subseminatul portarel aduc la cunostinta publica, ca in urma deciziei cu No. G. 3353 1930 si No. 13286-1928 al Judecatoriei I. urbana Timisoara in favorul lui Hecht si Löbl repr. prin Dr. Francisc Csendes si Dr. Desideriu Stumpfoll avocati din Timisoara pentru suma de 876 Lei capital, interese de 12% dela 13 Iulie 1928 si pentru spese in 441 Lei deja staverite si cele mai obveninde, se fixeaza termen pentru efectuarea licitatiei pe ziua de 9 Oct. ora 10 a. m. in Timisoara II., Calea Buziasului No. 12 pe cand si unde se vor vinde prin licitatie obiectele sechestrate si anume: diferite mobile de casa pre-tuite in 3000 Lei.

Timisoara, la 11. Sept. 1930.

A. Goian, portarel

Administratia judetului Timis-Torontal.

No. 23354-1930.

Publicatiune de licitatie.

Se aduce la cunostinta generala ca in ziua de 10 Oct. 1930 ora 11 a. m. se va tine Licitatiune publica cu termin scurt de 15 zile pentru aprovizionarea cu 300 m. c. piatra sparta, natura grazit din cariera Surduc Banat, sau din alte cariere similare necesare pentru intretinerea drumului vicinal Jebel-Sipet-Tormac km. 0-10.

Licitatiunea se va tine la Prefectura judetului Timis-Torontal Palatul Societatii Timis-Bega in biroul dlui Presedinte al deleg. cons. jud. etaj II. in conformitate cu dispozitiunile art. 88-110 din legea Ctb. publice.

Dnij concurenti vor depune oferta cu ofertele lor numerar sau in efecte de Stat, — care garanta dupa adjudecare se va completa — conform art. 105 din legea Ctb. publice pana la 10%.

Pe plicul inchis si sigilat al ofertei se va indica: a) Numele Oferentului, b) Sectorul de soseaua judeteana la care se refera oferta.

Oferte in valuta forte, intarziata sau date prin telegrama, telefon, si supraoferte nu se admite.

Valoarea lucrarilor depe deviza este de lei 255.350.

Devizul, cartul de sarcini, si orice alte informatiuni se pot obtine in zilele de lucru intre orele 9-13 dela biroul economic jud. parter, usa No. 3. si dela serv. Technic jud.

Oferentii vor indica in scris in oferta ca cunosce in intregime devizul din chestiune si accepta toate conditiunile stipulate in caetul de sarcini.

Timisoara, la 22 Sept. 1930.

Presedinte: Dr. Ionescu m. p.

Seful serviciului: Murgu m. p.

— **A mentok munkaban.** A temesvári önkéntes mentőtársulat szeptember havi kimutatása szerint a mentók 131 esetben nyújtottak első segélyt. Betegszállításnál 265 esetben segédkeztek és mozgóőrséget 263 esetben teljesítettek. A társulatot szeptember hónapban összesen 659 esetben vették igénybe.

— **Harminc eredeti cikk és tudósítás az „Ellenőr”-ben.** Tóth Sándor politikai és közgazdasági lapjának, az „Ellenőr”-nek október 1-i száma a már szokott nivós tartalommal és szép kiállításban jelent meg. Az ötvenkét oldalas szám tartalmából közöljük az alábbiakat: Várad Aurél: Maniu és a francia történetírás. Vass József: Krisztus igaz papja. Banktörténet 1930-ból, Goga Octavianról. Tóth Sándor: Százszorszép, Sztárok a kisebbségi színházi fronton, Nagyvárad a feketeszemesek centruma, Kolozsvári kuglizó társaságról és az első női tekejátékosokról. Magyar hangok és színek Tordán. A marosvásárhelyi szanatóriumról, Nagyváradai jótékonyk kicsinyben és nagyban. Molnár Ferenc elmaradt pofonjai. A Bergner-cég fizetésektelenségéhez. Bata ur cipői stb. Az „Ellenőr” kapható az ország minden elárúsítójánál és a pályaudvari elárúsítóknál. Az ötvenkét oldalas. könyvnek beillő száma ára 20 lei.

— **Véres szerelmi tragédia.** Londonban egy afrikai sejk véres szerelmi tragédiát rendezett. A dús gazdag sejk, aki nemrég jött Londonba, a Farrach-szállóban lakott és beleszeretett Warriale asszonyba, a szálló tulajdonosnőjébe. A sejk szerelmével üldözte a szépséges fiatalasszonyt, aki azonban nem hallgatta meg. Tegnap este együtt voltak a bárban és amikor a sejk ismét megkérte az asszony kezét és megint kosarat kapott, hirtelen revolvért rántott, rálőtt az asszonyra, majd önmaga ellen irányította a fegyvert. Az asszonyt haldokolva szállították kórházba, a sejk a helyszínén meghalt.

• **Ha Temesvárra jön, kérje mindent az ingyenes tájékoztatót.** (Conducatorul prin Timisoara.)

BETHLEN ISTVAN LÁTOGATÁSA SZÓFIÁBAN. Szófiában a diplomáciai körök úgy tudják, hogy Bethlen István gróf magyar miniszterelnök november első napjaiban a bolgár fővárosba érkezik, hogy visszaadja a bolgár miniszterelnök látogatását. Illetékes bolgár körök nagy jelentőséget tulajdonítanak ennek a látogatásnak, amely egybeesik a bolgár király és Giovanna olasz hercegnő esküvőjével. A látogatás idejéből arra következtetnek, hogy a látogatásnak nem pusztán udvariassági formája, hanem jelentős külpolitikai célja is van és az olasz-magyar-bolgár barátság további megerősítését célozza.

— **A munkakerülők és esavargó koldusok ellen.** A resicai városi tanácsnak nagy gondot okoztak mindig a messze földről összeverődött esavargók, akik állandóan végigkoldulták az egész várost. A nagytanács a minap tartott ülésén foglalkozott ezeknek az ügyével és sikerült olyan módot találni, amely megszünteti a várost ezektől a romkivánatos elemektől. A városi nagytanács elhatározta, hogy a megrögzött munkakerülőköt és kéregetőket illetőségi helyükre szállíttatja és ennek költségeire huszezer leit szavazott meg.

• **Vidékiek figyelmébe!** A józsefvárosi Tejivó- és uzonnázó csarnokban (Hunyadi-ut 16. sz.) Zsuzsi vezetésével, elsősorban ebéd, 4 fogásos menü csak 30 lei. A mai szerdai menü a következő: karfiol leves, tök főzelék, bécsi szelet garnirunggal és salátával, turospitté. Abonoma ebéd és vacsora 1500 lei!

• **Gyermekparadicsom** a tizenkét év óta fennálló első francia gyermekkurzus Temesvárott, ahol a gyermekek játszva a legnagyobb tökéletességgel elsajátítják a francia nyelvet. A testi fejlődést a ritmikus torna biztosítja. Három éves kortól kezdve vesznek fel gyermekeket, akik a kurzust délelőtt vagy délután, vagy a nap mindkét szakában látogathatják. Külön órák diákok és felnőttek részére. Méltányos díj mellett naponta van beiratás. Bressler, Temesvár-Belváros, Lenaue-tér 1. (Eisenstädter-ház.)

— **Mozitűz tizenhét halottal.** Kovnoba érkezett moszkvai jelentés szerint Asztrachánban egy moziban előadás közben tűz támadt. A tűznek tizenhét halottja van. Ezek között öt a gyermek. A mozinak nincsenek vérszűrőjei és a lángok láttára a közönség az egyetlen kijárat felé tördült, ahol torlódás támadt és ez is volt az egyik oka annak, hogy az áldozatok száma ilyen nagy. Harmincegy ember a torlódásban súlyosan megsebesült.

• **Husz százalék kedvezmény jár a Déli Hírlap minden előfizetőjének és olvasójának,** aki óráját, vagy krónométerét Földessy Kálmán Dózsa-utca 43. (bemenet a Jósika-utcában) krónométerkészítőnél megjavíttatja. Földessy nevét a határokon túl is a legelőnyösebben ismerik, mint olyan emberét, aki rem mestere, hanem művésze szakmájának. Sikerült vele megállapodást létesítenünk, hogy aki a Déli Hírlap szelvényével nála jelentkezik, az a megállapított árból husz százalék kedvezményben részesül. Ilyen szelvények korlátlan mennyiségben állanak rendelkezésre előfizetőinknek és olvasóinknak a Déli Hírlap kiadóhivatalában. Minden egyes óra javításához külön utalványt adunk, mert csak így vehető igénybe a kedvezmény.

— **Az asszonyokat megvédték a halottakat.** Soproni jelentés szerint az Ausztriához csatolt Haracsöny község plébánosa a templom dűledező kriptájában régi csontokat talált, amelyeket a bécsi anthropológiai intézetnek adott el. Az üzlet nagyon megtetszett a plébánosnak és azt az ajánlatot tette a községi képviselőtestületnek, hogy a temetőben levő régi csontokat adják el szintén a bécsi embertani intézetnek és az azokért járó pénzből hozzák rendbe a temető kerítését. A férfiak ezt az ajánlatot elfogadták, az üzletből azonban mégsem lesz semmi. A dolgot ugyanis megtudta a falu asszonynepe, amely azóta a temető körül őrséget tart és el van rá szánva, hogy a halottak nyugalmát nem engedi megbolygatni és a tervezett kegyeletsértést mindenképpen megakadályozza.

• **Kacagástól hangos** a gyárvárosi Szarvas-kávéház, ahol Váradi Aladár teljesen újjászervezett társulattal rendezi meg vig estélyeit. Szinre kerülnek a legújabb bohózatok, tréfák, magán- és táncszámok. Mátray görlok egy teljesen újszerű táncrevüt mutatnak be. Kezdeté este 10 órakor.

Fényképezőgépek
óriási választékban 400 leitől kezdve, kedvező részletfizetésre képes árjegyzék ingyen és bérmentve
RECTA fotó-szaküzlet Temesvár 1., Hunyadi-utca
Telefon: 183.
Előhívás, másolás 8 órán belül.

— **Vérvad egy szlovenszkói faluban.** Pozsonyi jelentés szerint Szlovenszkóban borzalmas vérvad híre terjedt el. Ujszemes községben a zsidó újev napján két kislány titokzatos módon megsebesült. Ezeknek anyja azt állítja, hogy a gyermekeket egy zsidó zsidó szúrta meg, hogy rituális célra a vérüket vegye. A vérvad egyre szélesebb körökben talált hitelt és eljutott a hatóság fülébe is. A hatóság most elrendelte a vizsgálatot és ebben az ügyben kihallgatásra idézték Sternberger Mór magyar vári házalót.

— **Temesvári munkások népgyűlése.** A temesvári szociáldemokrata munkásság vasárnap, október 12-én a Novotny-féle vendéglő nagytermében nagy népgyűlést tart. A népgyűlésen kizárólag a munkanélküliség kérdésével és a munkanélküliek segélyezésének ügyével foglalkoznak majd.

— **Repülők védekezése a jég ellen.** Az óceán feletti repülés legnagyobb veszedelem a jég, amely a felhő közt haladó repülőgépek szárnyára rakodik és nemcsak súlyával terheli feleslegesen a járművet, hanem a szárnyak alakját is oly módon befolyásolja, hogy azok veszítenek hordképességükből. William C. Gerre mérnök, az egyik nagy amerikai repülőgépipari vállalat segítségével most új eljárást próbált ki a jégveszedelem leküzdésére. A szárnyak mellső részére olajjal itatott és belülről felfújható gummiborítást húz, mely anyagával és felszerelésével a gummisár-cipőkre emlékeztet. Ha a gummireteget repülés közben légszivattyúval felfújják, a szárny mellső részére rakódó jég nagy darabokban leválik. A próbapülések alkalmával egy centiméter vastag jégreteget sikerült ily módon a gépről eltávolítani. A kísérlet annyira bevált, hogy azt most nagyobb arányokban folytatják.

— **Távolba látó készülék.** Kratzhow német mérnök tegnap a mérnökegyesületben bemutatta új távolba látó készülékét. A készüléket beigazították Amerikára és némi keresés után megtalálták Newyorkot. Egészen tisztán vetítette a készülék a szabadság-szobrot és a partmenti felhőkarcolókat. Világosan lehetett látni a kikötőben mozgó hajókat, gőzbárkákat és az embereket, amelyek apró pontoknak látszottak. A kép később elmosódott. Kratzhow mérnök azután előadást tartott készülékéről, amelyről a szakemberek úgy nyilatkoztak, hogy az felülmúl mindent, amit eddig ezen a téren produkáltak.

— **Rendőrségi krónika.** Hodan Mária józsefvárosi Uriutcai lakosnő feljelentést tett egy ismeretlen férfi és nő ellen, akik egy napig nála laktak és ezerszáz leit loptak el tőle. — Anna Péter belvárosi lakos feljelentést tett Tarzán Simon nevű ismerőse ellen, aki néhány hónap előtt kölcsönkérte télikabátját néhány napra és azt még mindig nem adta vissza. — Müller László, a Dornauer és Bauer gyarmatáru cég tulajdonosa, feljelentést tett ismeretlen tettesek ellen, akik aranyóráját ellopták. — Özevgy Schulz Magda Jenőhercegtéri lakosnő bejelentette a rendőrségen, hogy Gizella nevű leánya eltűnt.

— **Három magánmozdi lesz Temesvárott.** Az utóbbi időben mindegyre több engedélyt kértek Temesvárott létesítendő magánmozdi felállítására. A város eleintén monopóliumára hivatkozva elnevezte az engedélyek megadását, mivel a városi mozik jövedelmei a szegényalap fentartását szolgálják. A város most azt a megoldást találta, hogy nem ellenzi a magánmozdi felállítását, ha azok kötelezik magukat, hogy bruttóbevételüknek öt százalékát a városi szegényalaphoz adják. Ilyen megállapodást a város most kötött Bazil Miklós vállalkozóval, aki a józsefvárosi Bem-utca-ban létesít magánmozit. A második magánmozdi a volt Délvidéki-térenben készül, a harmadik magánmozit pedig Mics Simon vállalkozó állítja föl.

— **Lemond a magyar pénzügyminiszter.** Az egyik budapesti estilap szerint Wekerle Sándor pénzügyminiszter már nem marad sokáig hivatalában. Utódjául Telepszky János volt pénzügyminisztert akarják megnevezni. Wekerle hír szerint azért válik meg állásától, mert nem hajlandó a köztisztviselők fizetését öt százalékkal redukálni.

— **Meghalt a katonai temető őr.** A temesvári katonai temető őr, a hetvenhárom éves Tichy Vince, aki ötvenkét éven keresztül állott szolgálatban, meghalt. Tichy Vince mint fiatal katona került Temesvárra, a leszerelés után megnősült és akkor lett a katonai temető őr. Temetése ma délután három órakor megy végbe katonai pompával.

— **Rudloff Olga-t visszaszállították a fogházba.** Rudloff Olga, az amerikai utlevélpanama egyik vádlottja, aki vizsgálati fogoly, mint ismeretes, hosszabb ideig kórházban feküdt. Mivel állapotában javulás állott be és az orvosok szerint szervezete nem igényel már állandó orvosi gyógykezelést, tegnap visszaszállították az ügyészségi fogházba, ahol a gyengélkedők szobájában helyezték el.

• **A DÉLI HIRLAP BUDAPESTEN** állandóan olvasható a dunaparti Bristol szálloda halljában.

Sport

— **Óvások a futballszakosztály előtt.** A futballszakosztály utóbbi ülésén óvásokkal foglalkozott és tárgyalta a Kinizsinek válságát a Banatul ellen, mely mérkőzést tudvalevőleg a lila-fehérek arányában elvesztettek. A mérkőzés előtt a Kinizsi tiltakozott, hogy a Banatul csapatában Dobayt, a bukaresti CFR és Szabót, a Fortuna igazolt tagja, szerepeltetésék és ezért a mérkőzést megővítette. A futballszakosztály a mérkőzést 0:0 gólaránnyal a Kinizsi javára írta, a Banatul intézőjét pedig győzelemre felfüggesztette. A futballszakosztály a Banatult végül két büntető pont levonására ítélte. Az ítéletet a Banatul a ligában megfellebbezte. Foglalkozott a szakosztály a Viktória-Amatőr óvással is és a mérkőzést Bartal szerepeltetése miatt megsemmisített.

— **Harc a Kinizsi berkeiben.** Ismeretes, hogy a Kinizsi választmányi ülésén legutóbb Niesner Árpád elnöknek bizalmatlanságot szavaztak, aki kénytelen volt lemondani. Niesner most feljelentést tett a rendőrségen Erhardt, a Kinizsi pénztárosa ellen azért, hogy az nem akar neki elszámolni. Erhardt igazolta, hogy a választmányi ülés öt tagból álló bizottságot választott és azt bizta meg az egyesület vezetésével, tehát Niesnernek nincsen joga az elszámolást követelni tőle.

Corpul Portareilor Tribunalului Timisoara
Toronto
No. 1517-1928

Publicatie de licitatie

Subsemnatul portatel aduc la vanostinta publica ca in urma deciziei No. 2267-1930 al judecatoriei urbane Timisoara in favorul lui Wolberg Menkes dom. in Timisoara repr. prin Dr. Francisc Winkler avocat din Timisoara pentru suma de 4800 Lei capital, 1914 Lei deja staverite si cele mai obveninde, se fixeaza termen spre efectuarea licitatiei pe ziua de 8 Oct. 1930 ora 10 a. m. in Timisoara Fabrica Piata Cartan No. 16, in continuare in Timisoara-Fabrica Strada Dorobantilor No. 54, pe cand si unde se vor vinde prin licitatie obiectele secestrate si anume: 1 masina de fredehit, si atc. pretul in suma de 8000 Lei.

Timisoara, la 24 Sept. 1930.

D. Constantinescu, portar

Corpul Portareilor Tribunalului Timisoara
Toronto
No. 3421-1930

Publicatie de licitatie

Subsemnatul portarel aduc la vanostinta publica, ca in urma deciziei No. 2909-1930 al Judecatoriei urbane Timisoara, in favorul lui Francisc Szinberger dom. in Timisoara repr. prin Dr. Francisc Winkler avocat din Timisoara, pentru suma de 1900 Lei capital, interese 12% dela 1 Ianuarie 1930 si pentru spese in 1435 lei deja stabilite si cele ce se vor stabili, se fixeaza termen pentru efectuarea licitatiei pe ziua de 15 Oct. 1930 ora 3 p. m. in Ghiroda, Casa nr. 1 pe cand si unde se vor vinde prin licitatie obiectele secestrate si anume: 3 mobile de casa pretuite in suma de 3000 Lei.

Timisoara, la 1 Oct. 1930.

D. Constantinescu portar

CONFECTIO" R.-T.

Központi lerakat Timisoara I, Str. Alba-Iulia (Rezső-u.) 7.

Női bundák, szőrmézett téli-kabátok, kosztüimök, szövet- és selyemruhák. Estélyi toalettek. Nagy választék. Különbábyszabott árak.

Rádió

Szerda. (Október 8.) Budapest. 9 óra 15: A Rékai szalonzenekar hangversenye. 12 óra: Balalajkancs hangversenye. 5 óra 30: Gramofonzene. 7 óra 45: Katona. 9 óra 15: Hangverseny Szánre (zongora) és Szántó Jenő (reedü) közreműködésével, utána a Magyar Állami Operaház és cigányzenekará hangversenye. **Bécs.** 11 óra: Gramofonzene. 3 óra 20: A Bauer kar hangversenye. 5 óra: Operaszüzetek. 7 óra 30: Énekhangverseny. 9 óra 10: Graber György arabjának előadása. **Breslau.** 10 óra 30: Humoros dalok. **Belgrád.** 10 óra 30: Gramofonzene. 12 óra: Nemzeti dalok harmonika kísérel. 5 óra 30: Szórakoztató zenek. 10 óra 15: Kávéházi zene. **Budapest.** 7 óra: Gramofonzene. 8 óra: Zongorahangverseny. 8 óra 30: Csellóhangverseny, utána szó-koztató zene. **Kattowitz.** 8 óra 30: Chopin-est. 10 óra 15: Gramofonzene. **Langenberg.** 8 óra: Kamarazene. Utána kávéházi zene. **Morva-Ostrau.** 8 óra: Szimfonikus hangverseny. **München.** 8 óra: Szórakoztató zene. 9 óra 35: Gramofonzene. Utána szórakoztató és koncertzene. **Milánó.** 7 óra 30: Könyvzene. 8 óra 40: Operettrészlet. **Prága.** 8 óra: Szimfonikus hangverseny. **Toulouse.** 7 óra 45: Hangverseny. 8 óra: Szimfonikus hangverseny. 8 óra 30: Operaszüzetek 11 óra: Könnyű zene.

Törtök. (Október 9.) Buda-pest. 9 óra 15: Katonazene. 12 óra: Amáry Margit (ének, hegedű) és Edelkővics Mária (ének) közreműködésével. 4 óra: Gramofonzene. Utána magyar népdalokat játszó Koczé Antal és cigányzenekar. 5 óra 45: Szórakoztató zenek. 6 óra: Magyar népdalokat énekező Lujza és Szedő Miklós. 7 óra: Svéd est az operazenekar és a Magyar Állami Operaház közreműködésével. Utána Bura György és cigányzenekará hangversenye. **Bécs.** 11 óra: Gramofonzene. 12 óra: Zene. 7 óra 30: Angelina című vígoperá előadása, utána szórakoztató zene. **Breslau.** 7 óra 15: Könnyű zene. 8 óra 30: Szimfonikus hangverseny. 10 óra 30: Szórakoztató zene. **Belgrád.** 10 óra 30: Gramofonzene. 12 óra 45: Zene. 5 óra 30: Nemzeti dalok. 8 óra 30: Szimfonikus hangverseny. 10 óra: Gramofonzene. **Bukarest.** 7 óra: Gramofonzene. 8 óra: Szimfonikus hangverseny. 8 óra 45: Kamarazene. **Budapest.** 9 óra 15: Kamarazene. **Kattowitz.** 8 óra 30: Könnyű zene. **Langenberg.** 8 óra: Kamarazene. Utána hangverseny. **Morva-Ostrau.** 8 óra: Szimfonikus hangverseny. **München.** 8 óra: Szórakoztató zene. 9 óra 35: Gramofonzene. 10 óra 45: Táncczene. **Prága.** 8 óra: Szimfonikus hangverseny. **Toulouse.** 7 óra 45: Hangverseny. 8 óra: Szimfonikus hangverseny. 11 óra: Szórakoztató

Péntek. (Október 10.) Budapest. 9 óra 15: Gramofonzene. 12 óra: A postászenekar hangversenye. 5 óra 30: Kurina Simi és cigányzenekará hangversenye. 7 óra 30: Puccini Bohémélet című operájának előadása, utána Farkas Jenő és cigányzenekará hangversenye. **Bécs.** 12 óra: Zene. 3 óra 30: A Silving-zenekar hangversenye. 7 óra 35: Könnyű zene. 9 óra: Dalok. **Breslau.** 7 óra 15: Szórakoztató zene. 8 óra 30: Weil Der Lindbergh-Flut című zenésdarab előadása. 9 óra 40: Kamarazene. **Belgrád.** 10 óra 30: Gramofonzene. 12 óra 45: Zene. 5 óra 30: Gramofon-táncczene. 8 óra: Nemzeti dalok. 8 óra 30: Kamarazene. 10 óra 45: Szimfonikus hangverseny. **Buka-**

rest. 7 óra: Gramofonzene. 8 óra: Szindarab előadása. **Langenberg.** 8 óra 30: Leonhardt Krise című szindarabjának előadása, utána szórakoztató és táncczene. **Kattowitz.** 8 óra 15: Szimfonikus hangverseny. **Morva-Ostrau.** 7 óra 20: Szindarab előadása. 10 óra 20: Szórakoztató zene. **München.** 8 óra: Kamarazene. **Milánó.** 7 óra 30: Könnyű zene. 8 óra 40: Szimfonikus hangverseny. Utána táncczene. **Prága.** 7 óra 30: Szindarab előadása. 9 óra: Dalok. 9 óra 30: Zongorahangverseny. 10 óra 20: Könnyű zene. **Toulouse.** 8 óra: Tangók. 8 óra 25: Dalok. 9 óra: Hangverseny. 11 óra: Könnyű zene, utána katonazene.

dalmat. A jubileumi számmal kapcsolatban megállapították, hogy az első szabadalmat 1900 október elsején a Siemens-cég jelentette be és érdekes véletlen, hogy az ötszázévezredik szabadalmat ugyancsak Siemensék jelentették be. Németországban jelenleg 338 szabadalmi ügyvivő működik, köztük egy nő, Herzfeld Hoffmann Frida dr., aki budapesti származású és férjével együtt jó forgalmu irodát tart fenn. Rajta kívül még három szabadalmi ügyvivő nő él a világon. Az egyik Ausztriában, a másik kettő pedig Amerikában.

Lépfene pusztít. A krassómegyei Kölnik községben több szarvasmarhán lépfenét állapítottak meg. A járványról jelentést tettek a kerületi állategészségügyi felügyelőségnek, amely szigorú zárlatot rendelt el.

Devizák árfolyama. Zürichben a lei 306, Párisban 15.15. Mai árfolyamok a következők: angol font 817.50, dollár 168.35, hollandi forint 67.90, dinár 2.98, francia frank 6.615, olasz lira 8.82.50, cseh korona 5, német márka 40.08, osztrák schilling 23.77, magyar pengő 29.47, belga frank 23.48.

A budapesti tőzsde jegyzései. (Október 7.) Leszámitolóbank 86.3, Kereskedelmi Bank 102, Angol-Magyar Bank 73, Pesti Hazai 172.5, Drasche 120, Csáky-Prackfalvi —, Urikányi 64.6, Salgó 35, Általános Köszén 475, Beocsini 113, Spodium —, Szikra —, Magyar cukor 84, Déleukor 93.5, Lip-ták —, Egis 11.3, Nóva 24.1, Temesvári Szesz —, Temesvári Sör 12.1.

Színház

A bécsi együttes temesvári sikere. A bécsi Theater in der Josefstadt éveken át Reinhardt személyes művészi vezetése alatt állott, így nem csoda, hogy olyan kivételes előadási stílust tett magáévá, mely Bécs legelső és legmodernebb színházai sorába emelte. A kapcsolatok most sem szüntek meg és így a színház bemutatói mindig kiváló művészi események. Temesvár közönsége is jelentékeny érdeklődéssel fogadta e nagyszerű művészi együttest, mely Maugham A szent láng című művével mutatkozott be ez alkalommal először a temesvári színház színpadán. Maugham műve elsőrangú színpadi alkotás. Az irodalmi felkészültség legteljesebb fegyverzetében tárgyalja meg a ma problémáit, élet-hűen és szokatlan bátorsággal. Minden jelenete változatokban gazdag és erőteljesen juttatja érvényre az író mélyes tendenciáit. Az előadás szereplői tökéletesen nyújtottak. Frida Richard és Paula Wessely alakításaiban maradandó élményt nyújtottak, ugyancsak Hans Thimig is, kikhez méltóan csatlakoztak kisebb szerepekben Delius és Hörbiger, Ivald, Paust és kitűnő rendezőjük, Paul Kalbeck. Második, utolsó előadasként Fodor László Töltőtoll című vígjátéka került színre, melyben különösen Wessely Paula csillogtatta sokrétű művészetének ragyogó skáláját.

Közgazdaság

A forgalmi adó igazságtalan súlyát a felebbezési bizottság sem enyhíti és az iparos tovább nyögi a terheket

A nyáron ismételt irtunk arról, hogy az iparosok forgalmi adóját milyen magas százalék alapján állapították meg. Az iparosok a megállapítás idején hiába mutatnak rá, hogy ez a forgalmi adó milyen igazságtalanul sújtja őket és hogy a legtöbb esetben olyan anyag után fizetnek forgalmi adót, amely után egy ízben azt már beszédték, minden siránkozásuk nem használt semmit. A bizottság kivétési munkájára jellemző, hogy egyes iparosokra ötször-hatszor, sőt tízszer annyi forgalmi adót vetettek ki, mint amennyit azelőtt fi-

zettek. A kivett forgalmi adó ellen felebbezési tárgyalások most kezdődtek meg. Az első napon valamennyi felebbezést elvetettek úgy, hogy az érdekelt iparosok az egészre csak ráfizettek, mert közben a munkájukat elmulasztották. Tegnap a bizottság valamivel enyhében bírálta el a felebbezéseket. Nagy engedményeket ugyan nem tett a bizottság tegnap sem, egyelőre a forgalmi adóját változatlanul is hagyta, de némelyeknél belátásból tett tanúságot. A felebbezési tárgyalások egy hetet vesznek igénybe.

Az Elgiba újabb ajánlatot tesz a városnak. Temesvár város állandó választmányának és a villamos üzemek felügyelőbizottságának tegnap délután kellett volna tárgyalni a Bánság villamosításának ügyét. Tekintettel arra, hogy a főpolgármester Bukarestbe utazott és a bizottsági tagok egy része még nem tanulmányozta kellőképpen a kérdést, az ügyet legközelebb újra napirendre tűzik. A főpolgármester egyben bejelentette, hogy tegnap megjelent nála az Elgiba igazgatója és kijelentette, hogy az ajánlatot visszavonja, mert maga is belátja, hogy az így nem egyeztethető össze a város érdekeivel. Kérte szakemberekből álló bizottság alakítását, amely megfelelő javaslatot tegyen az együttműködésre vonatkozóan. Az állandó választmány a kérdés egész komplexumát megvitatja és azután dönt majd, hogy milyen ajánlatra reflektál.

A politika hatása a tőzsdére. A temesvári terménytőzsdén tegnap nagy esend uralkodott. A tőzsdét csak kevés vásárló kereste fel, de eladók hiányában azok is hamar eltávoztak. A kormányválság hatása alatt a gabonaekszportot célzó üzlet teljesen megszűnt. A magánárfolyamban a 79—80 kilogramos buza métermázsája 325 lei, a 79—80 kilogramos torontáli buza métermázsája 335—340 lei, míg a tengeri métermázsája 275—280 lei.

Az újtengeri métermázsája 160—165 leibe kerül.

Védik a romániai piacot. A pénzügyminiszterium rendeletet adott ki, amelynek célja a romániai piacot az orosz dumpingtől megvédeni. A rendelet szerint orosz áru csak úgy kerülhet romániai piacra, ha a vámnyilatkozat legalább egy hónappal előbb érkezik meg és a felső vámhatóság hozzájárul, hogy az áru az országba jöjjön. A miniszteri rendelet szerint mindazokat a tisztviselőket, akik nem alkalmazkodnak ehez, felfüggesztik állásukból.

Mi rejlik az orosz dumping mögött. A londoni Times vezércikkben foglalja az orosz dumpinggal, amellyel Európát különböző áruval halmozza el. A lap szerint a szovjetkormány azért veti piacra olcsó áron minden árukészletét, hogy egyrészt ezzel Európában gazdasági fejtelenséget teremtsen, másrészt pedig, hogy ezzel pénzt szerezzen öt éves gazdasági programjának megvalósítására. A Times fölhívja a Londonban üléső angol birodalmi konferenciát, hogy tűzze programjára az orosz dumpingot és állapítson meg olyan intézkedéseket, amelyek segítségével azt letörheti.

Az ötszázévezredik szabadalom. A berlini szabadalmi hivatalnál most jegyezték be az 500.000-ik szaba-

